

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności
- Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Wsparcia Doraźnego
Organizacji Pozarządowych
w Zakresie Przeciwdziałania COVID-19

POWIAT ŚREDZKI ZAPRASZA SENIORÓW - WĘDRÓWKĄ PO OBIEKTACH KULTURY I ZABYTKACH W POWIECIE ŚREDZKIM

Powiat średzki leży w środkowej części województwa wielkopolskiego, na południowy wschód od Poznania. Swoim zasięgiem obejmuje pięć gmin: Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Zaniemyśl oraz gminę wiejsko-miejską Środa Wielkopolska. Graniczy z powiatami: poznańskim, wrzesińskim, jarocińskim i śremskim. W jego południowej części przepływa rzeka Warta.

Powiat średzki to region bardzo atrakcyjny pod względem kulturalnym i turystycznym, z urozmaiconym krajobrazem oraz bogactwem zabytków. Znajdą tu coś dla siebie zarówno miłośnicy historii, jak i osoby, które preferują różnorodne formy aktywności.

W każdej gminie powiatu działają Gminne Ośrodki Kultury. Aby aktywnie spędzić czas warto skorzystać z ich oferty.

Ośrodek Kultury w Środzie Wielkopolskiej im. Józefa Piłsudskiego

20 Października 30, 63-000 Środa Wielkopolska

Tel. 61 285 23 05

OK nieodpłatnie organizuje spotkania, koncerty, zajęcia edukacyjne, Ośrodek posiada salę widowiskową mieszczącą ok 300 widzów, w której odbywają się koncerty, prelekcje, spotkania tematyczne, odczyty, wystawy.

Dla zainteresowanych odbywają się również liczne zajęcia edukacyjne i artystyczne: zajęcia zespołów tanecznych, muzycznych, teatralnych, warsztaty oraz zajęcia dydaktyczne dla dzieci i młodzieży. Od roku 2014 OK dysponuje nową salą taneczną oraz modelarnią, które mieszczą się przy Dworcu PKP w Środzie Wielkopolskiej.

W ramach działalności OK funkcjonuje zmodernizowane w 2012 roku kino BASZTA, gdzie wyświetlane są filmy w jakości cyfrowej oraz technologii 3D.

Gminny Ośrodek Kultury w Krzykosach

Główna 27, 63-024 Krzykosy

Zajęcia dla zainteresowanych odbywają się w Gminnym Ośrodku Kultury w Krzykosach, świetlicy w Sulęcinku, sali spotkań w Pięczkowie oraz szkole w Murzynowie Leśnym.

W ścisłej współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Gminie Krzykosy działają zespoły folklorystyczne, taneczne i śpiewacze:

- Zespół Folklorystyczny „Nadwarcianie” istnieje od roku 1995. Członkami Zespołu są dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie szkół podstawowych z Sulęcinka i pobliskich miejscowości. Zespół ma w swym repertuarze tańce, przyśpiewki i zabawy swojej małej ojczyzny, Wielkopolski, w tym: tańce i zabawy Ziemi Lubuskiej oraz Ziemi Szamotulskiej
- Koło Śpiewu „Głos z nad Warty” w Sulęcinku - powstało 8 października 1922r. W 1961 roku dyrygenturę Chóru przejął drmgr Kazimierz Trzeciak, który pracuje z zespołem po dzień dzisiejszy. Repertuar Chóru obejmuje zarówno utwory wielogłosowe z tradycyjnego repertuaru chóralnego jak i pieśni ludowe, dożynkowe, patriotyczne, towarzyskie, dożynkowe czy kolędy
- Regionalny Zespół Folklorystyczny „Tośtoki” - powstał w lutym 1945 r. Jest najbardziej znanym zespołem folklorystycznym w powiecie. Od 1994 opiekunem zespołu została pani Czesława Zięta, długoletnia członkini zespołu. W 2010 roku Zespół otrzymał Nominację do Ambasadora Powiatu Średzkiego. Każdy miłośnik folkloru Wielkopolski powinien zobaczyć i posłuchać występów „Tośtoków”.
- Kapela Podwórkowa „Szczuny z Sulęcinka” - powstała w czerwcu 1999 roku. W swoim repertuarze przedstawia utwory własnej kompozycji. Muzyka przeplatana jest humorystycznymi tekstami, co powoduje, że widownia uczestnicząca w ich występach zawsze świetnie się bawi.

Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Mieście nad Wartą
Poznańska 8a, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą
Tel.: 61 287 41 56

W Ośrodku Kultury działają zespoły i koła zainteresowań

- Zespół folklorystyczny LASKOWIACY oraz „Mali Laskowiaczy” z kapelą ludową grającą na żywo.
- Sekcja werblitek w skład, której wchodzi ok. 10 dziewcząt i chłopców, a która uświetnia różne uroczystości.
- Zespół Śpiewaczy „Złota Jesień”. Liczy on ok. 16 osób seniorów. Prezentowany repertuar to w większości własne teksty do znanych, popularnych i ludowych melodii.
- Chór „Domino Cantemus”, który jest obecny na wszelkich podniosłych uroczystościach i ma już swoją renomę.
- Grupa wokalna dziewcząt „Bel Canto”. Ich repertuar to znane standardy muzyki rozrywkowej, wykonywane a’capella na trzy głosy lub z podkładem muzycznym.
- Zespół pop rockowy CISZA, który mogliśmy usłyszeć na Wiankach i WOŚP.

Koła zainteresowań:

- Zajęcia warsztatowe – szachowe i tenisa stołowego
- Zajęcia teatralno-terapeutyczne Grupa teatralna „Szare myszki”,
- Zajęcia dla dzieci i młodzieży w rytmie Hip hop oraz zajęcia taneczne tańca towarzyskiego
- Zajęcia fitness z Zumby dla dorosłych
- Zbiórki grupy harcerskiej Szare Szeregi
- Zajęcia z języka angielskiego, języka niemieckiego, nauka gry na gitarze i warsztaty wokalne.

W budynku GOK mieszczą się także siedziby Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Polskiego Związku Wędkarskiego oraz kilku stowarzyszeń działających na terenie naszej gminy

Gminny Ośrodek Kultury w Zaniemyślu

Ul. Sienkiewicza 3, 63-020 Zaniemyśl

Tel: 61 285 71 50

GOK dysponuje trzema obiektami publicznymi na terenie Zaniemyśla:

- Budynek - siedziba GOK w Zaniemyślu, ul. Sienkiewicza 3, z salą koncertową dla 200 osób.
- Izba Pamięci - ul. Średzka 14, przy OSP Zaniemyśl. Bogaty zbiór pamiątek wybitnych postaci m.in. hrabiego Edwarda Raczyńskiego, oraz bohaterów Powstania Wielkopolskiego i II Wojny Światowej. Dokumentacja i fotografie architektury Zaniemyśla i okolic, przedstawicieli władz gminnych. Zbiory obejmują również czasy współczesne.
- Amfiteatr - Zaniemyśl, ul. Plażowa ze sceną i podziemnym zapleczem

Sekcje zainteresowań, działające w GOK:

- Sekcja wokalistyki - prowadząca: Klaudia Popielska
- Gminne Koło Śpiewacze "Lutnia" - prowadząca: Klaudia Popielska
- Balet - prowadząca: Agnieszka Skarbecka
- Akrobatyka - prowadząca: Anna Cichoń
- Breakdance & Hip Hop - prowadzący: Marcin Bryszak Bboy Brysiu
- Robotyka i programowanie - prowadzący: RoboKid
- Aerobik - prowadzący: Wojciech Gorzelanny
- Grupa teatralna - Prowadząca: Anna Langner

GOK jest organizatorem imprezy „ZANIEMYSKIE BITWY MORSKIE”, która corocznie odbywa się pod koniec lipca, dla podtrzymania tradycji historycznej sięgającej roku 1819, kiedy to hr Edward Raczyński organizował na jeziorze "bitwy wodą i na wodzie", walki okrętów – wystrzałów armatnich połączone z całonocnymi zabawami. Impreza uzyskała wysoką rangę i prestiż, dowodem jest rok rocznie wysoka liczba gości odwiedzających Zaniemyśl w dniu imprezy oraz pozytywne opinie w mediach..

Gminny Ośrodek Kultury w Dominowie

Centralna 10, 63-012 Dominowo

Tel. 502 862 970

GOK w Dominowie, oprócz bogatej oferty dla najmłodszych mieszkańców gminy, ma wiele ciekawych propozycji dla dorosłych i seniorów:

- -chór żeński Dominanta poniedziałek
- aerobik Body Perfect:
- chór seniorów Łącuszek wspomnień
- fitness:

W siedzibie GOK działa Stowarzyszenie Złoty Wiek

GOK w Dominowie jest również organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych (festynów, festiwali), sportowych, rekreacyjnych i rocznicowych. W ramach działalności instytucji realizowane są szkolenia, kursy, a także zebrania i narady lokalnych organizacji.

Biblioteki

Miłośników literatury i moli książkowych zapraszają biblioteki:

- **Biblioteka Publiczna im. R. Berwińskiego w Środzie Wielkopolskiej,**

Obok bogatego księgozbioru oferuje mieszkańcom powiatu koncerty i warsztaty muzyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi – literatami, aktorami, podróżnikami

- W budynku GOK w Nowym Mieście nad Wartą znajduje się **Gminna Biblioteka Publiczna** z czytelnią i wypożyczalnią, działająca jako osobna jednostka kultury.
- Czytelników z powiatu zaprasza także **Biblioteka Publiczna w Dominowie**, która funkcjonuje przy GOK w Dominowie.

Atrakcje turystyczne i zabytki powiatu średzkiego

Powiatowa Kolej Wąskotorowa

Ul. Niedziałkowskiego 25, 630-000 Środa Wielkopolska

Jedną z najciekawszych atrakcji turystycznych powiatu średzkiego, stanowiącą zabytek techniki jest Powiatowa Kolej Wąskotorowa, o rozstawie torów 750 mm. Jej budowę rozpoczęto w 1902r. Z trasy Kobylepole – Środa Wlkp. pozostał jedynie odcinek o długości 14 km Środa Wlkp. - Zaniemyśl, na którym do dzisiaj odbywa się ruch pasażerski. Całą trasę kolejka od stacji Środa Miasto do Zaniemyśla pokonuje w ciągu 45 minut. Średzka "Ciuchcia" regularnie kursuje tylko w okresie letnim. Obecnie grupy zorganizowane mogą zamówić przejazdy specjalne do Zaniemyśl, który oprócz uroczych okolic oferuje dodatkowe atrakcje. Do dyspozycji turystów jest zabytkowy parowóz serii Px 48, zbudowany w roku 1951, a także wagony osobowe z lat 50 - tych i odkryty wagon plenerowy. Na trasie istnieje możliwość urządzenia pikniku, ogniska i innych imprez plenerowych dla zorganizowanych grup, zakładów pracy i firm (imprezy integracyjne itp.). Powiatowa Kolej Wąskotorowa jest jedną z ostatnich w Europie, która prowadzi ruch pociągów wyłącznie trakcją parową.

Najpiękniejszym zabytkiem Środy Wielkopolskiej jest **Kolegiata farna p.w. Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej**.

Jest to budowla późnogotycka, pochodzi z lat 1423 - 1428.
Wnętrze kościoła zachwyca bogatą ornamentyką, zaś szczególną uwagę warto zwrócić na późnorennesansowy ołtarz główny.

Tuż obok kolegiaty zobaczyć można neogotycką dzwonnice z XIX wieku.

Na Starym Rynku warto zobaczyć średniowieczny układ ulic oraz kamieniczki senatorskie. Godnym uwagi jest także neoromański kościół poewangelicki pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusa w Środzie Wlkp, który został wybudowany w latach 1881 -1888.

Warte uwagi są też dworki, pałace i muzea znajdujące się na terenie powiatu. Interesującym miejscem jest **dwór modrzewiowy w Koszutach** z XVIII wieku, w którym obecnie mieści się regionalne Muzeum Ziemi Średzkiej.

Urządzono tu stałą ekspozycję nazwaną "Mała Siedziba Ziemiańska w Wielkopolsce". Ponadto zgromadzono tu: ceramikę kultury łużyckiej, wyroby rzemieślników średzkich,

pamiętki z sejmików szlacheckich, powstań narodowych 1848 i 1863 r. oraz okupacji hitlerowskiej, a w dziale etnograficznym - stroje regionalne, hafty i instrumenty muzyczne.

Ciekawym obiektem jest **neoklasycystyczny pałac w Winnej Górze z 1910 roku**, powstały w wyniku przebudowy dawnego dworu - siedziby generała Jana Henryka Dąbrowskiego, który otrzymał ją z rąk Napoleona.

Atrakcją pałacu jest Sala Pamięci gen. Dąbrowskiego, gdzie znajduje się zbiór pamiątek po generale oraz jeden z najwspanialszych zbiorów numizmatycznych w Polsce. Za dworem rozpościera się park z pozostałością francuskiego układu nasadzeń, symetrycznie ułożone alejki składające się z grabów i lip.

Odwiedzając Winną Górę warto wejść do **barokowego kościoła pw. św. Michała Archaniola** z 1766 roku. W nawie bocznej kościoła znajduje się **kaplica grobowa z sarkofagiem i popiersiem gen. Dąbrowskiego**, który do śmierci 1818r. przebywał w Winnej Górze w. Kaplica ta powstała w 1863 roku, a w 1912 roku została przebudowana na neobarokową

Jednym z najciekawszych i najstarszych zabytków powiatu średzkiego jest kamienny, romański kościół pod wezwaniem N.M.P. Wniebowziętej w Gieczu,

Szczególną atrakcją turystyczną Zaniemyśla jest **Wyspa Edwarda**, położona na jeziorze Raczyńskim, na której znajduje się Domek Szwajcarski, wybudowany przez hrabiego Edwarda Raczyńskiego w latach 1817 - 1819. Jest to budowla piętrowa, o konstrukcji zrębowej, od wewnątrz ma ściany ceglane. Dachy kryte są matami słomianymi i podtrzymywane są przez słupy. Obecnie wyspa pełni rolę ośrodka wypoczynkowego.

Jedną z największych atrakcji regionu jest **rezerwat archeologiczny Giecz - Grodziszczko** - oddział muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

W pawilonie muzealnym zobaczyć można wystawę obrazującą dzieje gieckiego grodu. Do najciekawszych eksponatów placówki należy miecz z inskrypcją, hełm żelazny kryty połączoną blachą, a także inne militaria jak: groty czy ostrogi. Zobaczyć można także fragmenty najstarszego w Polsce dzwonu.

Latem można poszukać wytchnienia nad jednym z jezior zaniemyskich, nad Wartą lub nad Jeziorem Średzkim, a przez cały rok można korzystać z pływalni miejskiej w Środzie Wielkopolskiej.

